

Victoria Storm Bacher Jakobsen
Lr10227

Bachelor
Idræt

d. 12.05.14
UCSJ Sjælland

Professionsbachelor 2014

Køn i boldspilsundervisningen

Navn: Victoria Storm Bacher Jakobsen

Studienummer: lr10227

Vejledere: Leif Ebbe Jensen & Jonatan Kolding Karnøe

Fag: Idræt

Anslag: 74272

Victoria Storm Bacher Jakobsen
Lr10227

Bachelor
Idræt

d. 12.05.14
UCSJ Sjælland

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Problemformulering	5
Læsevejledning	5
Emne og fag	6
Boldspil	7
Anders Hallings didaktiske model	8
Aldersrelateret træning	9
Teori	9
Hvad er køn?	9
Det biologiske køn	10
Det konstruerede køn	11
Doing gender	12
Situeret læring	13
Praksisfællesskaber	14
Gensidigt engagement	14
Fælles virksomhed.....	15
Fælles repertoire	16
Evolutionspsykologi	17
Menneskets selektion.....	17
Den naturlige selektion	18
Den seksuelle selektion	18
Den intra- og interseksuelle konkurrence	19
Forskellen på køn i evolutionspsykologien.....	19
Empirimetode	21
Empiri	22
Analyse	22
Del 1 – Situeret læring	22
Situeret læring og det biologiske køn	23
Legitime perifere deltagere og gensidigt engagement	24
Teambold og situeret læring.....	25
Doing gender i situeret læring	26

Victoria Storm Bacher Jakobsen
Lr10227

Bachelor
Idræt

d. 12.05.14
UCSJ Sjælland

Del 2 – evolutionspsykologi	28
Intra- og interseksuel konkurrence.....	28
Modsatte køn underviser	29
Afrunding.....	32
Metodekritik	33
Generaliserbarhed	33
Reliabiliteten	33
Validitet	34
Diskussion	34
Kan Situeret Læring og Evolutionspsykologi gøre en forskel i idrætsundervisningen?	35
Didaktisk	36
Konklusion	36
Perspektivering	38
Litteraturliste	40
Bøger	40
Rapporter	40
Artikler	41
Internetsider	41
Bilag	42
Bilag 1	42
Observationer 1. modul	42
Anders underviser drengene	43
Freja og piger	44
Bilag 2	45
Observationer – 2 modul.....	45
Drengene m Freja:	45
Pigerne m. Anders:	46
Bilag 3	47
Interview.....	47

Køn i boldspilsundervisningen

Indledning

Idræt og generelt boldspil har oprindeligt været en mandeverden. I dag bevæger pigerne sig ind i højere grad ind på de populære boldspils arenaer. Faget har udviklet sig meget, og er blevet påvirket af aldersrelateret træning, der har udviklet koncepter som Kids Volley og Easy Basket. Disse former for undervisninger giver alle en mulighed for at få det optimale ud af undervisning i boldspil. Denne udvikling har ikke ændret på fagets status i folkeskole. Idræt i folkeskolen har ofte en lav status, og dette på trods af at vi lever i et samfund, hvor der er et øget fokus på kroppen.¹ Eksempelvist kan prioriteringen komme til udtryk i de krav, der stilles til lærerkvalifikationer, hvilket gjorde sig gældende på den praktikskole, hvor empirien er indsamlet. Den mandlige lærer klassen havde haft hele deres skolegang var ikke uddannet idrætslærer.

Det er dybt beklageligt, at idræt er nedvurderet, idet faget giver mulighed for at udvikle nogle kompetencer hos eleverne, som de andre fag ville kunne drage nytte af. I idræt er den sociale sammenhængskraft vigtig. Fagformålet for idræt præcisere:

*" Stk. 3. Undervisningen skal give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab."*²

Skal målsætningen opfyldes er det nødvendigt at didaktikken rummer et individfokus, samt fokus på udvikling af fællesskaber og de relationer der indgår i samme. I undervisningsvejledningen for faget, står der at idræt via fagets aktiviteter kan udvikle elevernes relationskompetence, da idrætsfaget aktiviteter kræver med- og modspil, accept og tolerance. Eleverne skal lærer at påtage sig opgaver og ansvar i fællesskabet.³ Eleverne udvikler deres identitet, herunder kønsidentitet, hvilket gør at det er væsentligt at være bevidst om betydningen af køn i gruppedannelses arbejdet. Tidligere var idrætsundervisningen kønsopdelt, hvor der var forskellige mål for pigerne og drengene. En forøget ligestilling har medført at begge køn repræsenteres i alle

¹ Storm, 2013, s. 21

² UVM, 2009, s. 3

³ UVM, 2009, s. 21

Victoria Storm Bacher Jakobsen
Lr10227

Bachelor
Idræt

d. 12.05.14
UCSJ Sjælland

idrætsaktiviteter, der eksisterer således et interessefællesskab uafhængigt af køn, hvorfor det er nærliggende at overveje de muligheder henholdsvis kønsintegreret og kønsdifferentieret idrætsundervisning giver.

Problemformulering

I hvilket omfang influerer kønnet på den adfærd elever udviser i idrætsundervisning. Kan den viden om kønsspecifik adfærd anvendes i en pædagogisk kontekst i idrætsundervisningen indenfor fagområdet boldspil og i bekræftende fald hvorledes?

Læsevejledning

I foreliggende professionsbachelor vil der være fokus på idrætsfaget ud fra et kønsperspektiv. Emnet vil blive analyseret under inddragelse af empiri, som er indsamlet i 4. års praktik.

Første del af opgaven indeholder en kort fag- og emnebegyndelse. I denne del introduceres Anders Hallings kategorisering af boldspilsfamilierne.

Dernæst vil det teoretiske grundlag for opgaven gennemgås, herunder to forskellige syn på kønsperspektivet. Det biologiske køn og Susanne V. Knudsens konstruerede køn. Disse to synsvinkler anlægges, da der i analysen anvendes evolutionspsykologi og situeret læring som forklaringsmodeller i forhold til den indsamlede empiri. Evolutionspsykologien og situeret læring gennemgås ligeledes i det teoretiske afsnit.

Herefter redegøres der for empiriindsamlingsmetoden, der er kvalitativ indsamlet på baggrund af observationer fra et håndbold forløb, der efterfølgende suppleres med interview af de involverede elever. Som nævnt ovenfor analyseres empirien herefter ved hjælp af evolutionspsykologien og situeret læring. Slutteligt opstilles forslag til pædagogiske tiltag i forhold til de udfordringer blandede klasser stiller en lærer overfor i idrætsundervisning. Afslutningsvist diskuteres, hvorledes resultatet kan få indflydelse på mit fremtidige virke som idrætsunderviser.

Victoria Storm Bacher Jakobsen
Lr10227

Bachelor
Idræt

d. 12.05.14
UCSJ Sjælland

Emne og fag

Idrætsfaget har gennem årene gennemgået en udvikling fra hovedsageligt at have fokus på gymnastik, til nu at være mere bredspekteret. I 1814 blev gymnastik indført som fag i almue- og borgerskolen med det sigte at skabe helhed imellem ånd og legeme.⁴ Fra 1828 var gymnastik indskrænket til at omfatte drengene og havde primært et militærforberedende sigte.⁵ I 1904 blev idræt obligatorisk for piger i Danmark, undervisningen lagde på dette tidspunkt vægt på at fremme udviklingen af elevens kønsidentitet på baggrund af det biologiske køn.⁶

Ifølge fælles mål 2009 har målsætningen ændret sig til: kroppens og dens muligheder, idrættens værdier og idrættens kultur.⁷ I faghæfte står der beskrevet at idrætsfaget skal indeholde læreprocesser, der knytter sig til tre forskellige dimensioner i faget: Læring i bevægelse, læring om bevægelse og læring gennem bevægelse.⁸ Disse tre dimensioner påpeger SPIF-rapporten er problematiske i dag, idet der fra lærernes side er stor fokus på udøvelse af idræt på bekostning af den teoretiske tilgang til idræt. Praksisdimensionen prioriteres således højere end læringsdimensionen.⁹

I fælles mål er der fokus på, at der i idrætsfaget skal være en større kobling mellem teoretisk viden og praksis viden.¹⁰ Sådan prioriteres der ikke i folkeskolen, hvor der er en opfattelse af at den teoretiske andel af undervisningen ikke er berettiget, hvis den får konsekvenser i form af mindre tid til praksis.¹¹ Yderligere er det foruroligende for idrætsfagets indholdsdimension, at det er den enkelte skoles primære fysiske rammer, elevernes interesser og lærernes egne idrætslige interesser, der har indflydelse på valg af fagområde.¹² I kombination med den boldspils diskurs, der er i folkeskolen, vælges boldspil ofte. Boldspillet suppleres ikke med teoriundervisning i tekniske og taktiske aspekter, hvilket kan føre til en øget polarisering i elevernes niveau.¹³ Bolddiskursen blev påtalt i EVA rapport, hvor der på baggrund af interview med syv skoler, blev

⁴ Von Seelen, 2013, s. 3

⁵ Von Seelen, 2013, s. 3

⁶ Rønholt, 2008, s.201

⁷ UVM, 2009, s. 21

⁸ UVM, 2009, s. 21

⁹ Munk, 2012, s. 15

¹⁰ UVM, 2009, s. 17

¹¹ Munk, 2012, s. 15

¹² Munk, 2012, s. 55

¹³ Munk, 2012, s. 15

Victoria Storm Bacher Jakobsen
Lr10227

Bachelor
Idræt

d. 12.05.14
UCSJ Sjælland

konstateret at der var en bolddiskurs på en del skoler. Dette understøttes af en tabel fra SPIF-rapporten, hvor en rundspørge har vist at boldspil udgør 98 % af timernes indhold, hvorimod gymnastik, kun udgør 45 % af timernes indhold.¹⁴

Boldspil

Boldspil har figureret på skoleskemaet i den danske folkeskole i mere end 100 år¹⁵, tidligere var det deduktive undervisningsprincip dominerende. ¹⁶ I nutidens undervisningen skal der ifølge Anders Halling tages udgangspunkt i teamet, hvilket betyder at der i undervisningen hovedsageligt er fokus på helheden og holdet. Ifølge Anders Halling gør følgende sig gældende:

*"Man skal kunne fungere på et hold og have viden om såvel egen som andres rolle og status, for at kunne modtage indlæring af de tekniske og taktiske elementer på en måde, som gør det muligt at kunne anvende disse på holdet"*¹⁷

Han har i den forbindelse kategoriseret fagområdet boldspil som følger:¹⁸

- Kaospil (basketball, fodbold, håndbold, hockey, ultimate og floorball)
- Net/vægspil (badminton, tennis, volleyball og squash)
- Slagspil (baseball, cricket og rundbold)
- Træfspil (bowling og golf)¹⁹

Anvendes Anders Hallings opdeling, defineres der således nogle særlige hensyn til boldspillernes mål, kommunikationsformer, rummet og reglerne. I kaospil er spillerne fordelt på to lige store hold, hvilket kræver stillingtagen til flere kommunikations- og samarbejds muligheder, hvorfor det er et komplekst spil. Deltagerne skal desuden forholde sig til modstanderne, der også er en aktør. Der stilles høje krav til handlingsprocessen hos spillerne. I Anders Hallings bog "Bolden i spil" har han en

¹⁴ Munk, 2012, s. 56

¹⁵ Halling, 2011, s. 10

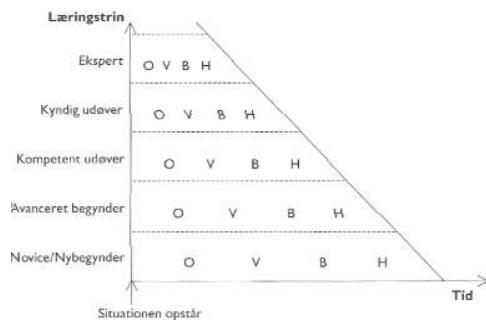
¹⁶ Halling, 2011, s. 11

¹⁷ Halling, 2011, s. 39

¹⁸ Halling, 2011, s. 34

¹⁹ Halling, 2011, s. 35

model over handlingsprocesser, som indeholdende fire elementer: opfattelse, vurdering, beslutning og handling. Denne figur viser, hvordan kravet kan defineres forskelligt fra elev til elev på baggrund af hvor øvet en spiller der er tale om.²⁰ Ved opstart af nyt boldspilsemne kan der med fordel tages udgangspunkt i modellen, samt i situationer, hvor der er tale om en heterogen gruppe med hensyn til erfaringsniveau med heraf følgende niveaudifferentieret undervisning.²¹

22

Anders Hallings didaktiske model

Den didaktiske model Anders Halling anvender indenfor teambold, angiver fire dimensioner eller kvaliteter, der²³ er grundlæggende for boldspilundervisningen tilrettelæggelse: Leg, Iscenesættelse/drama, fordybelse, og drama. Legen skal være det eksperimenterende element i undervisning, og giver eleverne mulighed for at udforske spillet på den måde, så de ser nye sider af spillet.²⁴ Iscenesættelsen omhandler det udadvendte element i boldspilundervisningen, og eleverne får herigennem mulighed for at afprøve være i forskellige roller, med heraf følgende viden om sig selv. Iscenesættelse er en del af boldspilskulturen, og bør derfor være en del af undervisningen. Fordybelsen er de tekniske og taktiske færdigheder i forbindelse med

boldbehandling og bevægelse, herigennem får eleverne mulighed for refleksion over egen handling og forholdet mellem med- og modspillere.²⁵ Det sidste element, kampen, hvor overvindelse af modstanderne er central og en væsentlig

²⁰ Halling, 2011, s. 68

²¹ Rønholt, 2008, s. 136

²² Halling, 2011, s. 68

²³ Halling, 2011, s.41

²⁴ Halling, 2011, s. 40

²⁵ Halling, 2011, s. 40

del af undervisningen, idet eleverne i dette punkt får mulighed for at afprøve deres tillærte færdigheder som spillere og hold²⁶

Aldersrelateret træning

Hensyntagen til børns udvikling og modenhed har medført, at de forskellige forbund under Team Danmark har udviklet aldersrelateret træning, med dette opnås en optimal fordeling mellem træning, konkurrence, og andre aktiviteter.²⁷ Det er samtidig et teoretisk fundament for en praksis og systematisk træningsmodel med henblik på en hensigtsmæssig udviklingen af børn og unges idrætsfærdigheder.²⁸ Denne tankegang kan overføres til folkeskolen med henblik på at optimere undervisningen af de forskellige aldersgrupper. DBU har udarbejdet øvelsesgeneratoren, denne model opererer med formel, funktionel, anvendt spil og anvendt spil i højt tempo.²⁹ Hensigten er at tilpasse en øvelse til målgruppen og dermed forbedre udbyttet af en øvelse.³⁰ Der er fokus på målet med øvelsen og der opstilles situationer i spillet, hvor den udviklede færdighed skal bruges. Øvelsernes forskellige sværhedsgrader er medvirkende til en mulighed for progression og regression. Til progression og regression kan spilhjulet anvendes, da man ved at ændre på de valgte punkter, kan gøre en øvelse nemmere og sværere.³¹ I forhold til den aldersrelaterede træning, er der flere muligheder for at simplificere spillet, for at møde eleverne på det niveau de er på. Dette se f.eks. med kids volley og EASY basket.

Teori

Hvad er køn?

Definition af køn og kønnets betydning afhænger af den tilgang der anlægges. Ud fra et biologisk perspektiv er der to køn drenge/mænd og Piger/kvinder. Tidligere var den biologiske definitionen tilstrækkelig og kønsrollerne var klare og rigide. Med den

²⁶ Halling, 2011, s. 40

²⁷http://www.teamdanmark.dk/Fokusomrader/Talentudvikling/Artikler/Aldersrelateret_traening.aspx

²⁸http://www.teamdanmark.dk/Fokusomrader/Talentudvikling/Artikler/Aldersrelateret_traening.aspx

²⁹ Aldersrelateret træning, s. 78

³⁰ Aldersrelateret træning, s. 78

³¹ Aldersrelateret træning, s. 83

udvikling, der har fundet sted med stigende ligestilling, ligestilling og ensartet adgang til uddannelse og job er kønsrollerne blødt op, hvorfor en nuancering er nødvendig.³² Ane H. Kirk mener det er vigtigt, at vi i et fagligt arbejde med køn, er bevidste omkring, hvad ordet rummer. I Sverige taler de om kön eller genus.³³ Kön anvendes når der er tale om en henvisning, der er bestemt på baggrund af de fysiske karakteristika. Genus anvendes om det sociale køn. I Danmark har vi ikke denne skelnen imellem det biologiske køn og det sociale køn. Den danske definition er udtryk for en dualistisk forståelse af verden.³⁴ I denne forståelse er mænd og kvinder dikotomiske. Den dualistiske forståelse og dikotomien er ifølge Susanne V. Knudsen i opbrud. Hun mener kønsdefinitionen skal bredes ud til eksempelvis, vildkøn, stillekøn, drengpigegekøn, pigedrenggekøn, legekøn og netværkskøn.³⁵ Hun har dermed skabt en definition af køn, hvor dette ikke er givet på grund af biologi, men konstrueres på grund af omverdenens påvirkning.

I denne opgave tages udgangspunkt i det biologiske køn og det konstruerede køn.

Det biologiske køn

Mennesket defineres som kønnede væsner på baggrund af de biologiske kønsforskelle.³⁶ Til samme eksisterer en række forestillinger om og forventninger til det enkelte køns natur. Den rigtige pige er rolig, stille og overholder regler, og den rigtig dreng er utålmodig, støjende og græder sjældent.³⁷ Det biologiske køns egenskaber og karaktertræk bliver således stadfæstet og fastholdt.

Udviklingen i teenagealderen forårsager både fysisk og følelsesmæssig forandring³⁸ Dette kommer ifølge Carsten Storm til udtryk ved at eleverne er meget tryghedssøgende og præget af egocentrisme i form af egen kropsdyrkelse og ekstrem idrætsdyrkelse.³⁹ Det er samtidig i denne periode, at Carsten Storm mener de udvikler sig med en

³² Kirk, 2010, s. 14

³³ Kirk, 2010, s. 14

³⁴ Kirk, 2010, s. 16

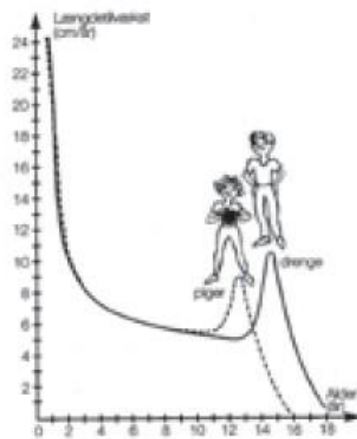
³⁵ Knudsen, 22.12.2004

³⁶ Knudsen, 2011, s. 43

³⁷ Kirk, 2010, s. 44

³⁸ Storm, 2013, s. 223

³⁹ Storm, 2013, s. 224

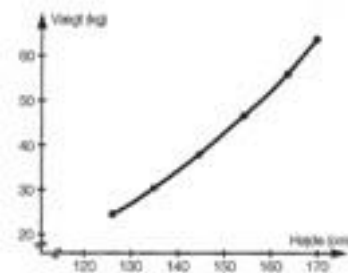
hastighed, der giver idrætslæreren mulighed for at møde dem på mere lige vilkår.⁴⁰ I denne periode bliver eleverne kønsmodne, hvilket har en stor indvirkning på deres interaktion med hinanden.⁴¹

42

Frem til puberteten er længdevæksten den

samme for begge køn. Pigernes vækstspurt

indtræder omkring 10 års alderen og toppe et år efter, pigernes væksthastighed er på ca. 9 cm og slutter i 16 års alderen.⁴³ Drengene starter derimod i gennemsnit 2 år efter piger og slutter også to år efter pigerne. Sammen med længdevæksten øges kropsvægten. Den er næsten proportional med længdevæksten.⁴⁴ I puberteten bliver drengenes fysiske dimensioner mere markante end pigernes. Mændene har større lunger og muskelmasse end kvinderne mere præcist 35 % stærkere muskler.⁴⁵ Samtidig resulterer pigernes udvikling i bryster og hofter og de opnår en fedtprocent på 20-25.⁴⁶ Denne forandring hos piger, kan resultere i en øget usikkerhed hos pigerne, da deres udvikling er meget synlig. Menstruation kan tilmed føre til fravær i idræt. Den voksende kønsforskel i teenageårene har indflydelse på elevernes interaktion med hinanden og dermed på interaktionen i idrætsundervisningen.⁴⁷

Det konstruerede køn

Som tidligere nævnt har andre sprog to ord, for det vi på dansk kalder køn, det er svenskernes genus og englænders gender, som bruges i forbindelse med det sociale køn. Susanne V. Knudsens har via observationer af og interview med elever fra 1995-2001,

⁴⁰ Storm, 2013, s. 225

⁴¹ <https://www.sundhed.dk/borger/sygdomme-a-aa/boern/sygdomme/vaekst-og-udvikling/pubertet/>

⁴² Helge, 2009, s. 59

⁴³ Helge, 2009, s. 58

⁴⁴ Helge, 2009, s. 59

⁴⁵ DIF fysisk træning s. 3

⁴⁶ DIF fysisk træning s. 3

⁴⁷ Storm, 2013, s. 225

observeret at der i den danske folkeskole er forskellige køn.⁴⁸ Der er således tale om et opbrud i den traditionelle forståelse af pige- og drengeskøn. Susanne V. Knudsen har via sit empiriske materiale vist, at tænkningen i kønnethed er for entydig i den senmoderne skole. Susanne V. Knudsen har observeret 6 forskellige køn, som hun mener kan være indenfor det enkelte køn eller på tværs af kønnene.⁴⁹ Disse køn kan bedst fungere i forskellige social fællesskaber, disse fællesskaber er: homosocial fællesskaber og heterosocial fællesskaber.⁵⁰

Doing gender

Doing gender er en betegnelse for at studere køn i forskellige kontekster, situationer og processer.⁵¹ I denne forståelse tales der om at køn bliver skabt gennem et individs erfaringer, det vil altså sige kønnet står til forhandling. I forlængelse af dette kan Susanne Veik anvendes, da hun argumenterer for at kønnet skabes gennem vores deltagelse i forskellige arenaer og hun mener kønnet skal ses i en socialkonstruktivistisk forståelse, som en social kategori.⁵² Det vil altså sige at kønsdiskurserne ikke er givet for os, men derimod er de til forhandling og dermed foranderlige. Ifølge den socialkonstruktivistiske tankegang er det kulturens prægninger, der gør os til det vi bliver. Det vil altså sige at kulturens værdier og sociale konstruktioner påvirker udviklingen af "kønnet". Man skal være opmærksom på at socialkonstruktivisme ikke mener vores sociale liv er bundet til det biologiske køn. Det er derimod forskellige konstruktioner, der kan variere over tid og sted, og som er afhængig af den pågældende kulturelle og historiske periode der er betydningsfuld for indholdet af kønsrollerne.⁵³ Det betyder at individets identitet udvikles via kulturen, hvor individet samtidig selv er medskabende. Dette betegnes som subjektiveringsprocesser ud fra en traditionel psykologisk tilgang.⁵⁴ Skolen er blot en af mange arenaer eller praksisser et individ deltager i undervejs i livet der er medskabende i individets identitet, herunder tanker, handlinger og følelser.

⁴⁸ Knudsen, 2004

⁴⁹ Knudsen, 2010, s. 79

⁵⁰ Knudsen, 2004

⁵¹ Knudsen, 2011, s. 49

⁵² Veik, 2008, s. 72

⁵³ Veik, 2008, s. 21

⁵⁴ Veik, 2008, s. 25

Situeret læring

Jean Lave og Etienne Wenger udgav i 1991 "situated learning; learning peripheral participation". Bogen har haft stor indflydelse på den pædagogiske forståelse af læring og undervisning.⁵⁵ De to læringsteoretikere har et kritisk syn på den traditionelle forståelse af læring. Det centrale i situeret læring er at læring defineres som en proces, der finder sted i interaktion med andre og ikke i den enkelte person.⁵⁶ Wenger mener at institutionerne har misforstået læring. Institutionerne har indrettet klasseværelserne, så eleverne har fokus på læreren og/eller den opgave de er i gang med. Wenger og Lave mener at læring og udvikling opstår og udvikler sig i de situationer, hvor flere individer befinder sig og derfor kan beskrives som en en situativ aktivitet.⁵⁷

Forudsætningen for læreprocessen er at viden opstår igennem deltagelse i praksisfællesskaber. Idræt omfatter forskellige fagområder, når et fagområde startes op er det et nyt emne for deltagerne og disse er derfor uerfarne. Disse deltagere betegner Lave og Wenger som legitim perifer deltager.⁵⁸ Begrebet bliver anvendt til at analysere og beskrive deltagelse i en social praksis. Legitime perifere deltagere giver mulighed for at anskue en relation hvor der er deltagere i spektret fra ny ankomne til veteraner. Over tid optages den nyankomne i et praksisfællesskab og i takt med stigende erfaring kan personen opnå at blive en mere eller mindre central deltager i den sociale praksis.⁵⁹

Vi har alle en bagage af livserfaringer med ind i praksis, og dette er medvirkende til at alt er til forhandling, og for at opnå det optimale læringsmiljø skal alle individer delagtiggøres i forhandlingssituationen på en respekterende og positiv måde. Hvis der i et praksisfællesskab foregår en kommunikation, der domineres af magt og undertrykkelse, ville det medfører at fællesskabet ikke understøtter læring optimalt samt at elevens motivation falder.⁶⁰ I idrætsundervisningen kan dette eksempelvis ses i den situation, hvor en elev gentagende gange bliver undertrykt i forbindelse med at elevgruppen skal træffe valg. Dermed vil eleven komme til at befinde sig i periferien, hvilket medfører at den pågældendes indflydelse bliver begrænset med heraf følgende

⁵⁵ Lave, 2003, s. 7

⁵⁶ Lave, 2003, s. 19

⁵⁷ Stelter, 2006, s. 169

⁵⁸ Stelter, 2006, s. 170

⁵⁹ Wenger, 2004, s. 121

⁶⁰ Stelter, 2006, s. 171

manglende lyst til engagement og involvering. Elevens selvforståelse og selvværdsfølelse vil tage skade og motivation til idræt vil dale. Det er en vigtig udfordring at være bevidst om som idrætslærer.

Praksisfællesskaber

Indenfor et situeret syn er læringen knyttet til de praksisfællesskaber, vi indgår i og måden disse praksisfællesskaber er organiseret på. Læringen og viden forstås ud fra individets deltagelse i et komplekst netværk af relationer. Udgangspunktet for situeret læring er deltagelsen i et praksisfællesskab og en fokusering på at relationer forandrer sig igennem deltagelse.⁶¹

Wenger har defineret praksisfællesskaber, som værende en forbindelse mellem praksis og fællesskab. Til det har han tre punkter, der er kilden til sammenhængen i praksis.⁶²

1. Gensidigt engagement
2. Fælles virksomhed
3. Fælles repertoire⁶³

Gensidigt engagement

Gensidigt engagement er med til at gøre praksis, og i dette tilfælde idrætsundervisningen, livlig og via denne livlighed give eleverne en større lyst til at deltage. Med stigende engagement i undervisningen og fællesskabet følger forøget udviklingspotentiale.⁶⁴ Arbejdet med fællesskabsopretholdelse er en vigtig del af enhver praksis. I praksisfællesskaber er forskellighed nødvendigt for fællesskabet, hvis det skal kunne praktisere produktivt.⁶⁵ Målsætningen er derfor ikke at opnå homogenitet, men derimod opbygge relationer mellem mennesker.⁶⁶ Via vedligeholdelse af relationerne forbindes deltagerne på måder, hvor de interpersonelle relationer er meget tætte. I tilfælde af alt for homogene fællesskab, kan der være risiko

⁶¹ <http://www.resopti.dk/Lave-og-Wenger>

⁶² Wenger, 2004, s. 89

⁶³ Wenger, 2004, s. 90

⁶⁴ Wenger, 2004, s. 91

⁶⁵ Wenger, 2004, s. 94

⁶⁶ Wenger, 2004, s. 94

for at elevernes fulde potentiale ikke bliver udnyttet.⁶⁷ Eksempelvis i idræt, hvor en gruppe elever får stillet en opgave. En gruppe udelukkende bestående af dansere ville have et meget ensartet bud på, hvordan den stillede opgave skulle løses, hvorimod en gruppe med forskellige baggrunde ville have flere forskellige indgangsvinkler til opgaven og deres forskellige kompetencer vil udnyttes til fulde.

At være en del af et fællesskab forbindes med positive oplevelser og Wenger påpeger at fællesskaber i f.eks. skolen ikke er opstået på baggrund af et engagement i praksis, hvorfor det ikke nødvendigvis altid er forbundet med glæde, fred og harmoni at deltage i et praksisfællesskab.⁶⁸ Uenigheder, spændinger og konflikter kan være følgevirkninger heraf. Men uoverensstemmelser, udfordringer og konkurrence, skal ikke opfattes som en negativ deltagelsesform, da dette er at foretrække frem for en passiv deltagelsesform. Ved en deltagelsesform med uoverensstemmelser udvises et større gensidigt engagement, end ved passiv deltagelse.

Fælles virksomhed

Det andet kendetegn ved praksis som er kilde til fællesskabssammenhæng er den fælles virksomhed. Der er her tre punkter

1. *Den er resultatet af en kollektiv forhandlingsproces, der afspejler det gensidige engagements fulde kompleksitet.*⁶⁹
2. *Den defineres af deltagerne i forbindelse med selve udøvelsen deraf. Den består i deres forhandlede reaktion på deres situation og er derfor i en dybtliggende forstand deres ejendom til trods for alle de kræfter og påvirkninger, de ikke har kontrol over.*⁷⁰
3. *Den er ikke blot et erklæret mål, men skaber blandt deltagerne relationer af gensidig ansvarlighed, der bliver en integrerende del af praksis.*⁷¹

⁶⁷ Wenger, 2004, s. 92

⁶⁸ Wenger, 2004, s. 95

⁶⁹ Wenger, 2004, s. 95

⁷⁰ Wenger, 2004, s. 95

⁷¹ Wenger, 2004, s. 95

Disse tre punkter vedrører den fælles virksomhed, der holder praksisfællesskabet sammen. Som nævnt i gensidigt engagement, er det ikke et krav at have homogenitet⁷² Praksisfællesskaber er ikke uafhængige enheder, de udvikler sig i en større kontekst indenfor udefrakommende begrænsninger og ressourcer og deltagerne skaber den daglige virkelighed på baggrund heraf. Deltagerne reagerer deres betingelser, der på den måde får indflydelse på den virksomhed der skabes.⁷³ Lærerens betingelser, ressourcer og krav, skal betragtes som en del af de udefrakommende ressourcer og begrænsninger praksisfællesskabet udvikler sig på baggrund af og er bestemt af hvad de større praksisfællesskaber har forhandlet sig frem til.

I den proces, hvor eleverne i fællesskab skaber en fælles virksomhed opbygges en gensidig ansvarlighed.⁷⁴ I denne proces diskuterer eleverne, hvilke elementer, der er vigtige for dem. Dette er med til at videreføre individers personlige holdninger og deres tilkendegivelser er vigtige i forhold til at etablere fællesskabet.⁷⁵ Eleverne skal finde et fælles ståsted, som de kan løse en given opgave ud fra. Ansvarligheden overfor hinanden skabes i forbindelse med at eleverne kommer frem til en fælles virksomhed. Som tidligere nævnt sker dette i takt med at eleverne fremlægger deres egne holdninger og synspunkter, dette medfører at der sker en deltagelse i processen for at skabe den fælles virksomhed.

Fælles repertoire

Det tredje og sidste kendetegn ved praksis som kilden til fællesskabssammenhæng er udviklingen af et fælles repertoire. Der vil ved fælles udøvelse af virksomhed med tiden blive skabt ressourcer til meningsforhandling. Elevernes ressourcer skal i fællesskab udveksles, så de sammen kan opnå det fælles repertoire. Elevernes fælles repertoire er en ressource for meningsforhandling, og den er dynamisk og interaktiv.⁷⁶ Det er altså fællesskabets fælles ressourcer, der er deres fælles repertoire. Det er målet at opnå et fælles repertoire, hvor eleverne har rutiner, ord, måder at gøre ting på og historier, samt handling eller begreber er et resultat af et fællesskab eksistens, og som bliver en

⁷² Wenger, 2004, s. 96

⁷³ Wenger, 2004, s. 97

⁷⁴ Wenger, 2004, s. 99

⁷⁵ Stelter, 2006, s. 171

⁷⁶ Wenger, 2004, s. 100

del af deres praksis.⁷⁷ Det fælles repertoire er en udvikling eller revideret udgave af deres virksomhed, det er en proces og det er via den at elevernes virksomhed kan ændres.

Evolutionspsykologi

Interessen for evolutionspsykologi begyndte for alvor nogle år inden årtusindeskiftet.⁷⁸ Evolutionspsykologi er opstået på baggrund af Darwins evolutionsteori der forklarer udviklingen af arterne.

Mennesket er et resultat af evolution, et biologisk fænomen der har været igennem de samme processer som alle andre livsformer. Processerne har resulteret i menneskets sind, tanker, følelser og kultur.⁷⁹ hvor vores hjerne ikke har forandret sig synderligt siden, og det vil sige at vi har et Stenaldersind i en moderne verden.⁸⁰

Menneskets selektion

Den vigtigste målsætning for arten er at videreføre vores gener. Er man stærk er mulighederne for overlevelse i længere tid stor, hvilket resulterer i at man har mere tid til at formere sig. Dette medfører at man kan få flere børn, og disse kan føre ens gener videre.⁸¹ Den menneskelige selektionsfaktor i evolutionen er evnerne til: Pardannelse og familieliv, overlevelse i og gennem grupper, hierarki og statusudfordringer, intragruppe konflikt er vigtige elementer i selektion. Det nyskabende omkring Darwins teori var at han argumenterede, for at egenskaber nedarves, og der var forskellige evner til forplantning blandt individerne, der havde de bedst tilpassede eller som var mest konkurrencedygtige.⁸²

⁷⁷ Wenger, 2004, s. 101

⁷⁸ Køppe, 2014, s. 351

⁷⁹ Kennair, 2005, s. 13

⁸⁰ Kennair, 2005, s. 13

⁸¹ Kennair, 2005, s. 27

⁸² Kennair, 2005, s. 25

Den naturlige selektion:

I den naturlige selektion er det den stærkeste, der overlever.⁸³ Der er konkurrence mellem arterne og imellem artens individer indbyrdes om at overleve. Det er de individer, der har de bedste overlevelsesegenskaber, der får mest overlevende afkom.⁸⁴ Dette kommer til udtryk ved at de formere sig, og de gener vil derfor være ansvarlige for deres succes bliver vedført til deres børn.⁸⁵ Definition af styrke skal forstås bredt som de egenskaber der er vigtige for den enkelte gruppes overlevelse. Så hvis en mand f.eks. er god til at samarbejde med resten af en gruppe, giver dette en god naturlig selektion, da han så fremstår som en god overlever. Hvis ideen om naturlig selektion anvendes analogt i forhold til undervisning i idræt, ville den naturlige selektion forekomme i en samarbejdssituation, hvor der udvises nogle generelle træk, der er udviser evnen til overlevelse i en gruppe. Dette kunne f.eks. være i forbindelse med at eleverne skal udvikle deres eget boldspil, her kan der være en der træder i karakter og er ordstyrer, samtidig med at han sørger for at handlinger bliver iværksat, så alle har en arbejdsopgave den pågældende udviser derved styrke og overlevelsespotentialer i et nutidigt perspektiv.

Den seksuelle selektion:

Denne form for selektion omhandler selektion på egenskaber, der har betydning for et individs mulighed, for med succes at videreføre sine gener.⁸⁶ Kvinder investerer mest i afkommet, idet hun er gravid, føder og tager sig af barnet i en årrække før det kan klare sig selv, derfor er kvindens risiko i forbindelse med valg af den mand der skal befrugte hende stor. Hun vil derfor udvise megen omhu i forbindelse med valget faderen for på den måde at minimere risikoen ved valg af manden med det bedste genmateriale.⁸⁷ Vurdering af "det bedste genmateriale" kan betinges af udseende, egenskaber eller

⁸³ Evolution.dk, selektion

⁸⁴ Mysterud, 2003, s. 433

⁸⁵ Kennair, 2005, s. 27

⁸⁶ Kennair, 2005, s. 32

⁸⁷ Kennair, 2005, s.139

præstationer. ⁸⁸ Disse egenskaber er udviklet, da hunnen/kvinden skal se at hanner/manden har gode fysiske egenskaber og har gode gener at videregive ⁸⁹

Den intra- og interseksuelle konkurrence

Dette er meget interessant at have med i forhold til idrætsfaget, da dette kan give et indblik i de to køns ageren indbyrdes og kønnene imellem. ⁹⁰

- Den interseksuelle konkurrence opstår når det ene køn forsøger at imponere det modsatte køn.⁹¹ Hvilket som udgangspunkt fordrer opmærksomhed fra det modsatte køn. Hvis vi skal se på det menneskelige plan, kan det være en ny trøje, som ingen andre har, og derfor vil en pige eller dreng opnå opmærksomhed fra det modsatte køn.
- Den intraseksuelle konkurrence foregår indbyrdes mellem to individer af samme køn,⁹² dette kan f.eks. være for at gøre sig mere attraktiv i forhold til en anden. Dette kan ses når f.eks. der spilles fodbold i frikvarterene, hvor drengene prøver at ydmyge hinanden med at lave tunnel på hinanden for derved at fremhæve sig selv, overfor de piger der ser på.

Forskellen på køn i evolutionspsykologien

Ifølge evolutionspsykologien ønsker mænd og kvinder sig forskellige ting. Kvinderne ønsker sig at få børn, som skal have de bedst mulige gener, og de børn skal have den tryggeste opvækst som mulig, og herefter ønsker kvinderne, at deres gener bliver videregivet via børne- og oldebørn. ⁹³ Kvinder har ikke en biologisk fordel af at have flere forskellige sexpartnere i modsætning til mænd, kvinden er som tidligere nævnt mere bundet til hendes valg af mand og dette fordi hun ikke kan formere et tilsvarende

⁸⁸ Kennair, 2005, s. 32

⁸⁹ Evolution.dk, selektion

⁹⁰ Workman, 2014, s. 65

⁹¹ Workman, 2014, s. 65

⁹² Workman, 2014, s. 65

⁹³ Kennair, 2005, s. 139

antal afkom som mænd har.⁹⁴ Det er vigtigt for kvinden at vælge en mand, der kan tilbyde hende:

1. Gode gener og materielle goder
2. Han skal være til at stole på samt emotionel stabil
3. Social kompetence og vellidt og respekteret af andre.
4. Han har evner, egenskaber der signalere høj status.
5. Have fysiske træk, der signalere at han kan beskytte hende mod farer, samt demonstrere vilje til at gøre det.⁹⁵

I forhold til mænd er det ikke ønsket om sex som nydelse, men derimod sex som et middel til reproduktion. De fleste mænd ca. 95 % prøver at forpligte sig i et langtidsforhold, hvor de er med til at bidrage til deres fælles børns livsvilkår.⁹⁶ Mandens krav om troskab er vigtigt, da han skal give ressourcer til deres fælles barn, og her er det vigtigt for ham at vide det er hans.⁹⁷ Når mænd vælger en kvinde skal hun være smuk. At hun er smuk er en kvalitet, hvori manden kan se om hun er: kvinde, kønsmoden, frugtbar, sund, ikke gravid og modtagelig for befrugtning.⁹⁸ Mænd prioriterer også ungdommelighed, det er med til at signalere frugtbarhed og tilmed at kvinden kan opdrage barnet, da de formentlig vil leve længe nok til dette.⁹⁹ I takt med at piger kommer i den kønsmodne alder øges deres hoftemål og bryster, hvilket signalere til omverdenen at denne unge kvinde er seksuel modnet.¹⁰⁰ Mænd skal samtidig være mere tilbøjelige til at bruge materielle ressourcer for at fremme deres sociale status end kvinder skal.¹⁰¹

⁹⁴ Mysterud, 2003, s. 722

⁹⁵ Kennair, 2005, s. 142

⁹⁶ Kennair, 2005, s. 145

⁹⁷ Evolution.dk – seksualitet

⁹⁸ Kennair, 2005, s. 145

⁹⁹ Mysterud, 2003, s. 722

¹⁰⁰ Kennair, 2005, s. 147

¹⁰¹ Mysterud, 2003, s. 722

Empirimetode

Metoden der er anvendt i empiriindsamlingen er den kvalitative metode, denne metode er anvendt i form af observationer og interviews med elever fra den samme klasse, som observationer blev foretaget i. Den kvalitative metoder bygger på hermeneutik og fænomenologi disse omfatter en systematisk indsamling, bearbejdning og analyse af materiale fra interview og observationer.¹⁰² Det essentielle i dette er at man via den kvalitative forskningsmetode kan opnå indsigt i menneskelige handlinger og adfærd.¹⁰³ Fænomenologi tager udgangspunkt i den subjektive oplevelser, samt søger at opnå viden om den dybere mening i individets erfaringsverden, altså de erfaringer vi som gruppe eller person, har gjort os.¹⁰⁴

Opgavens empiri blev indsamlet i 4. Årspraktikken, det interessante ved denne praktik, var at lærerne havde overdraget undervisningen til to elever, en dreng og en pige, der til dagligt spiller håndbold på et højt niveau i deres respektive aldersgruppe.

Metoden, der er blevet brugt i forhold til empiriindsamling er observationer. Denne metode er anvendt, fordi observanten har mulighed for at være til stede i situationer, hvor informanterne optræder og derfor kan iagttage, hvorledes de handler i de forskellige situationer.¹⁰⁵ I forhold til opgavens emne er det meget relevant, at der foreligger empiri, hvor relationen mellem eleverne i sociale situationer i idrætstimen kan observeres.¹⁰⁶ Med henblik på at undgå at påvirke relationen kan det være hensigtsmæssigt at undgå at være deltagende observant, hvilket er grunden til at observanten ikke deltog som hjælpelærer¹⁰⁷ Den sammen argumentation forekommer i fravalget af tekniske hjælpemidler.

Som supplement til observationerne medtages der interview af de implicerede elever i klassen. Et kvalitativt interview er valgt med intentionen lave et struktureret oplæg, hvor eleverne kan udforme deres egne svar ud fra emnet. Dette giver en mulighed for at

¹⁰² De nasjonale forskningsetiske komiteene

¹⁰³ De nasjonale forskningsetiske komiteene

¹⁰⁴ Thagaard, 2004, s. 38

¹⁰⁵ Thagaard, 2004, s. 65

¹⁰⁶ Thagaard, 2004, s. 65

¹⁰⁷ Thagaard, 2004, s. 73

få nogle sammenlignelige svar, hvilket er anvendeligt til sammenligning med observationerne.¹⁰⁸

Empiri

Det var første gang i praktikforløbet, at der blev undervist i håndbold, hvorfor der kun var meget få elever, der havde en forståelse for spillet der rakte ud over hvad de havde set i TV. Det var intention fra lærernes side at opnå niveaudifferentiering,¹⁰⁹ da to af eleverne havde spillet håndbold længe og resten af elevernes niveau i håndbold var det på samme niveau, tog lærerteamet den beslutning, at give eleverne rollen som underviser. Der var to slags undervisningsindhold og to forskellige mål i dette forløb.¹¹⁰ Eleverne blev fra starten af forløbet delt i drenge og piger efter de undervisende elevers ønske, da de mente de bedst kunne styre grupperne, hvis de var kønsopdelt.

Forløbets længe var 4 uger altså 4 moduler, hvor at de tre første skulle bestå af leg og den teknisk/taktisk træning heriblandt småspil, der leder hen til det fuldendte spil, og den sidste gang skulle bruges på kamp. Dette blev udarbejdet på baggrund af Anders Hallings *Fire dimensioner i boldspilsundervisning*¹¹¹, med dimensionerne : leg, iscenesættelse, fordybelse og kamp.

Analyse

Behandlingen af data gennemføres todelt ud fra henholdsvis evolutionspsykologi og situeret læring.

Del 1 – Situeret læring

Situeret læring tager udgangspunkt i vi er sociale væsener og er aktivt deltagende i sociale praksisfællesskaber for derigennem at konstruere identiteter i relation til fællesskabet.¹¹² I forløbet på praktikskolen, skulle eleverne indgå i et praksisfællesskab omkring tilegnelsen af kompetencer indenfor fagområdet håndbold. Læring i dette

¹⁰⁸ Thagaard, 2004, s. 86

¹⁰⁹ Rønholt, 2008, s. 136

¹¹⁰ Rønholt, 2008, s. 136

¹¹¹ Halling, 2011, s- 41

¹¹² Wenger, 2004, s. 14

forløb skulle være en proces, hvor eleverne gennem deltagelse i praksisfællesskabet kunne opnå læring.

Situeret læring og det biologiske køn

I håndbold forløbet skete dannelsen af grupperne på baggrund af det biologiske køn, der blev taget hensyn til niveauforskellen i valg af didaktik, da Frederik og Nanna blev udvalgt til at undervise klasse på grund af deres vidensniveau. Der blev ikke differentieret yderligere i forhold til resten af klassen.

Flere elever har tilkendegivet i interviewene, at de manglede en mere kønsintegreret undervisning.¹¹³ Eleverne der efterspurgte kønsintegreret undervisning, var både legitim perifere og elever med fuld deltagelse. Det er interessant, at de har samme holdning omkring gruppedynamikken i de grupper de var repræsenteret i. Deres begrundelse for ønsket om kønsintegrerede undervisning, var deres oplevelse af niveauforskellen var for stor i de biologiske grupper og/eller kendte nogen i den modsatte gruppe, som de oplevede de fik mere ud af at arbejde sammen med på trods af en niveauforskel.¹¹⁴

Det ville have været en fordel for eleverne at have haft fokus på aldersrelateret træning og øvelsesgeneratoren, hvor der i øvelser skal være en opdeling i formel, funktion og anvendt i spil. Opbygningen af undervisningen var medvirkende til at der i praksis, var en overvægt af legitime perifere deltagere.

Kønsopdelingen skabte derved en ubalance i praksisfællesskabet, da eleverne ikke kunne opnå det gensidige engagement, som et praksisfællesskab kræver for at optimere læringen. Der var en elev der sagde følgende:

*"Jeg kan bedre lide at være sådan blandet, fordi så synes jeg det ikke kun bliver konkurrence, men hvis man bliver blandet er det også mere for sjov. Jeg vil gerne have niveauinddeling for at der kunne være sammenhæng i spillet, men blandet piger og drenge"*¹¹⁵

Udsagnet belyser problematikken i et praksisfællesskab, som er bestående af et enkelt køn. Udsagnet er fremsat af en dreng og den målsætning han referer til i drengegruppen er en konkurrence målsætning, hvor målet er at være bedst indenfor emnet håndbold.

¹¹³ Se bilag 3

¹¹⁴ Se bilag 3

¹¹⁵ Se bilag 3

Informanten mente ikke det var givende i forhold til hans læring af håndbold. Han mente at idrætsfaget i skolen skal være forskelligt for foreningslivet. Dette udtrykker han ved at tilkendegive denne holdning: *"at hvis man ønsker konkurrenceelementet kan det foregå i foreningslivet."*¹¹⁶

Legitime perifere deltagere og gensidigt engagement

I den indsamlede empiri foregår opvarmningen, som kønsintegreret undervisning, men herudover er kønnene delt.

Lærerne tilkendegiver, at niveauet i klassen er meget ensartet. Observationerne viser at niveauet i klassen ikke er ensartede. Det kan udledes af at mange af eleverne ikke ved, at i afviklingen af et skud skal modsatte ben af skudarm være fremme i afviklingen af skuddet, for at opnå størst kraft i skuddet. Der er i undervisningen større fokus på øvelser, der ligner det færdige spil, fremfor grundlæggende tekniske øvelser. De to grupper af legitime perifere deltagere i de to grupper får ikke del i overvejelserne i forbindelse med et småspil¹¹⁷ de får pålagt roller i forbindelse med uddeling af positioner på banen. Kommentarer for håndtering af bolden og selve spillet registreres flere gange. Kommentarerne er af negativ karakter eksempelvis "tag dig sammen" og "hvor er du dårlig". Der er således nogle elever der udnytter deres position til at udøve magt med deraf følgende faldende engagement hos de andre drenge. Konklusionen på observationen er at forhandlingsprocessen, der skal være til stede for at etablere fællesskabet med en gensidig respekt for alle individers holdninger udebliver, hvilket medfører at det fælles ståsted for eleverne ikke eksisterer. Hvilket kan være medvirkende til at de legitime perifere deltager potentielt får en dårlig oplevelse i forløbet, hvilket betyder at læringen udebliver.

En legitim perifere deltager i drengegruppen giver udtryk for at han gerne vil have en mere kønsintegreret undervisning. Han mener at det vil resultere i en fællesskabsfølelse og et mere støttende miljø i forhold til at udvikle kompetencer. Den heraf skabte fælles praksis vil forbinde eleverne på forskellige og komplekse måder, hvilket afstedkommer at relationerne i samarbejdet vil afspejle kompleksiteten, da relationer indeholder en masse modsætningsforhold:

¹¹⁶ Se bilag 3

¹¹⁷ Se bilag 1&2

*"Gensidige relationer mellem deltagere er i det virkelige liv komplekse blandinger af magt og afhængighed, lyst og smerte, Ekspertise og hjælpeløshed .. tillid og mistænksomhed, venskab og had."*¹¹⁸

Teambold og situeret læring

I relation til den elev, der er legitime perifere deltager i drengenes gruppen, kan hans læring optimeres ved anvendelse af Anders Hallings temainddeling.¹¹⁹ Teaminddelingen er med til at synliggøre for læreren, hvordan perifere deltagere kan opnå indlæring af de tekniske og taktiske elementer i spillet via teamet. For at kunne fungere på et hold skal eleverne have viden om egen rolle samt andres roller og status. Denne evne skal tilegnes før eleverne kan opnå indlæring af de tekniske og taktiske kompetencer.¹²⁰ I den førnævnte situation, hvor eleven ikke bliver medtaget i overvejelserne omkring, hvordan spillet skal spilles fremstår han ikke som en del af teamet. Teamet er meget relevant i boldspil, og derfor er det interessant at se på praksisfællesskaberne og deres funktion i idræt med fuld deltagelse og legitim perifere deltagelse. Boldspil skal medvirke til at udvikle og styrke elevernes kompetencer i at samarbejde i grupper. Det er tydeligt at se i den observerede empiri klassen, hvordan enkelte elever har styringen i forhold til de andre elever, hvilket jeg vender tilbage til senere i analysen.

121

Når et praksisfællesskab skal opnå optimal læring og samtidig sikre, at alle i praksisfællesskabet får en positiv indvirkning på fællesskabet skal de tre punkter jævnt for teori afsnittet være opfyldt. Det vil altså sige at der er et behov for forskellighed for at et praksisfællesskab kan udvikle sig, forskellen behøver ikke nødvendigvis være mht. køn, men behovet for forskellige meninger og holdninger er vigtige for, at eleverne

¹¹⁸ Wenger, 2004, s. 95

¹¹⁹ Halling, 2011, s. 39

¹²⁰ Halling, 2011, s. 39

¹²¹ Halling, 2011, s. 39

i denne klasse kan få etableret et gensidigt engagement, gensidig virksomhed og et fælles repertoire. De forskellige boldspilsfamilier ændrer det generelle fokus i undervisningen i boldspil, hvor der skal tages højde for at kaospil kræver en høj grad af kommunikation, samtidig med interaktionen mellem eleverne er medbestemmende for gruppen og resultatet af en gruppes indsats.¹²²

Den sociale aktivitet i boldspil, der bliver praktiseret i fællesskaber er medvirkende til at man gradvist bliver optaget i praksisfællesskabet, hvis holdets samarbejde og kommunikation fungerer og det skal være grundlaget i undervisningen.¹²³

Doing gender i situeret læring

I situeret læring defineres individet gennem interaktion i praksisfællesskaber.¹²⁴ I doing gender konstruerer eleverne gennem interaktion med andre mennesker og i forskellige arenaer deres identitet, herunder kønsidentitet, hvilket er udtryk for en socialkonstruktivistisk forståelse.¹²⁵ Denne tilgang indikerer at en kønsopdelt undervisning kan hæmme elevers læring, for som eleven i forrige afsnit gav udtryk for ses en del konkurrence imellem drengene,¹²⁶ og i pigegruppen jf. observationerne observeres at de begynder at snakke om ting, der ikke relaterer sig til idrætsundervisningen.¹²⁷ Empirien er mangelfuld i forhold til at undersøge kønnene i direkte interaktion, da der ikke er mix grupper. Men observationerne er stadig interessante, da pigerne er mere konkurrence orienterede og har mere gåpåmod end stereotypen den stille pige indikerer. Inddrages Susanne V. Knudsen definitioner af køn fra artiklen "*Flere køn i folkeskolen*"¹²⁸ fremgår det af observationer at der både hos drengene og pigerne er elever, der skiller sig ud i forbindelse med, hvordan den dominerende gruppe mener de skal interagerer. Eksempelvis i tilfældet, hvor Lukas under opvarmningen siger "*Jaaa, skal vi lege?*" hvor en gruppe elever kommentere på hans anvendelse af ordet "leg". De håner ham hvilket sandsynligvis skyldes at disse er længere i fremme i deres udvikling og kan tages som udtryk en kollision mellem barn og pubertet. Lukas er klassens klovn, og har gentagende gange konflikter med drengene,

¹²² Halling, 2011, s. 33

¹²³ Rønholt, 2008, s. 247

¹²⁴ Lave, 2003, s. 49

¹²⁵ Veik, 2008, s. 20

¹²⁶ Se Bilag 3

¹²⁷ Se Bilag 1

¹²⁸ Knudsen, 2004

når han prøver at løsne stemningen, når det bliver for konkurrencepræget. Under en skudøvelse mister han bolden og efterfølgende laver sjov ud af det. Dette modtages ikke positivt af de dominerende boldspillere, de udtaler *"Lukas, hvorfor skal du altid ødelægge det for os, når vi har idræt?"*.¹²⁹ Noget lignende sker hos pigerne, da Emma prøver at lave et skud, der ikke følger de tekniske krav som Nanna har sat for øvelsen, hvilket afstedkommer kommentaren *"Du er altid så useriøs Emma, hvorfor skal du være så fjollet?"*¹³⁰ Både Lukas og Emma vælger at stoppe, da det stort set er hele gruppen der ytre sig negativt overfor dem. Fortolkes situationerne ud fra Susanne V. Knudsen kan Emma karakteriseres hende som drengepigekøn. Hun stiller sig i opposition til de andre i klassen også til Nanna, som i denne situation er læreren.¹³¹ Emma interagerer både i homo- og heterofællesskaber. Emma opsøger drenge for eksempelvis at slås og lave noget i frikvarterene, og hun samarbejder med drengene.¹³² Lukas kan karakteriseres som et legekøn, og deltager i idrætsundervisningen med nogle anerledes indslag. I situationer hvor de andre drenge ville have været sure over at tabe bolden som Lukas gør, udnytter han situationen til at få noget sjov ud af det og undgå de hånlige kommentarer. Han prøver at charmere sig ud af tingene. Legekøn trives bedst i homosociale fællesskaber, men da Emma indeholder ting, der kan forbindes som "Drenget" ville en interaktion mellem disse to være aktuel, i og med hun har drengetræk og derfor godt kan interagerer med drenge i homosociale fællesskaber.¹³³

Den forestilling at drenge larmer mere end piger, og er kilden til meget ballade kunne ifølge Knudsen udmunde sig i en konstruktiv debat med heraf følgende ændring af opfattelsen af køn som to-kønnet i skolen.¹³⁴ Specielt i idræt er det interessant at se på disse forskellige kønsforestillinger, der figurer hos Knudsen. Det traditionelle syn at idræt er et drengefag, kan blive nedbrudt og i takt med en øget tilgang af piger i de traditionelle drengesportsgrene, kan det være på tide med lidt nytænkning i forhold til køn i idræt. Det er specielt aktuelt at kigge på den enkelt i teambold, da det er teamet, er grundlag for læring af tekniske og taktiske færdigheder.

¹²⁹ Se bilag 1

¹³⁰ Se bilag 1

¹³¹ Knudsen, 2004

¹³² Knudsen, 2004

¹³³ Knudsen, 2004

¹³⁴ Knudsen, 2004

Del 2 – evolutionspsykologi

Det oprindelige forløb var planlagt således, at det var Anders, der skulle undervise drengene og Nanna, der skulle undervise piger, dette blev dog revurderet. Det skete på baggrund af overvejelser fra lærerteamet omkring, hvordan relationerne i gruppen kunne skifte karakter, hvis det var det modsatte køn, der underviste.

Intra- og interseksuel konkurrence

Interaktionen i de to grupper, var meget forskellige. Det var under opvarmningen tydeligt, at en del af drengegruppen ikke havde til hensigt at være aktive på højde med de andre. Denne gruppe blev gentagende gange ved med at komme med udtalelser som f.eks. "Jeg kan ikke tage det her seriøst" og "Jeg gider ikke det her".¹³⁵ Disse udtalelser smitter af på resten af den store gruppe, så disses engagement formindskes og det betyder at undervisningen bliver forstyrret i en grad, der går ud over undervisningen. Da Frederik får ansvaret for at undervise drengene, fortsætter denne stemning. Det er primært Jonas, der er ophavsmand til de negative ytringer, i forbindelse med opvarmningslegen grænsefange, fanges Jonas, og hans reaktion er at undlade at tage del i resten af fangernes arbejde, hvilket ikke kommenteres. En af de andre drenge udviser samme adfærd, hvilket kommenteres øjeblikkeligt, dette understøtter antagelsen om at Jonas er øverst i drengenes hierarki. I interviewet giver Jonas udtryk for at han bestemmer meget i klassen når de har idræt.¹³⁶ Jonas egne antagelser støttes op af interviewene med de andre elever, de giver udtryk for at Jonas og Abdis indbyrdes konkurrence om at være bedst påvirker undervisningen for de andre elever. Dette er et af de eksempler, der er i observationer på intraseksuelle konkurrence og resultatet af samme.

I forbindelse med Frederiks undervisning er der hån og tilråb indbyrdes hver gang der ikke scores eller nogen laver fejl. Denne indbyrdes konkurrence er medvirkende til at det idrætsfaglige samt de tekniske og taktiske aspekter forsvinder ud af fokus, og er medvirkende til at Frederik mister overblikket over undervisningen. Frederik forsøger flere gange at råbe gruppen op, men han ignoreres og den manglende støtte fra lærerens side resultere i at Jonas overtager timen. Han har flere gange givet gode råd omkring, hvordan han mener de spille. Lærere der ikke er uddannet idrætslærer

¹³⁵ se bilag 1

¹³⁶ Se bilag 3

pointerer flere gange at drengene skal gøre ligesom Jonas. Som tidligere nævnt er der mange i klassen, der mangler de nødvendige boldkundskaber for at kunne praktisere det færdige spil. Jonas har flere gange fejl i sine opspil og skud, men da læreren ikke kender de tekniske specifikationer roser han Jonas for hans ageren. Læreren roser flere af drengene, når de scorer og dette medfører at målet for undervisningen bliver at få bolden i målet, fremfor at udføre den tekniske del rigtigt. Lærerens rolle i forhold til Frederik som underviser skulle have været støttende, men de positive tilkendegivelser i forhold til Jonas' anbefalinger resulterer i at Jonas og Frederik skifter roller.

Den intraseksuelle konkurrence er tydelig i dette tilfælde. Jonas udviser via sine handlinger, at han anser Frederik for at være under ham i hierarkiet. Den intraseksuelle konkurrence resulterer i at de ikke interagerer som et team, og jf. Anders Hallings team-model, opnår eleverne ikke de tekniske og taktiske færdigheder. Det er den intraseksuelle konkurrence, der er dominerende i undervisningen. Hos pigerne er der qua Nannas status i det indbyrdes hierarki ikke mange, der stiller spørgsmålstegn ved hende som underviser. Den intraseksuelle konkurrence hos pigerne er ikke dominerende i samme grad som hos drengene. Grunden til at den intraseksuelle konkurrence ikke var så tydelig hos piger var at de ikke havde noget at konkurrere om, på samme måde som drengene, da de ifølge evolutionspsykologien har et andet tema i forbindelse med valg af partner.¹³⁷

Modsatte køn underviser

I forbindelsen med skift af underviser i grupperne, opstår der en del spændende skift i interaktionen mellem eleverne, som kan forklares ved hjælp af evolutionspsykologien. Det mest interessante er elevernes udstråling og engagement ændres markant. Frederik er tilbageholdende mens han underviser drengene og har svært ved at få ro i gruppen. Han har hos pigerne fået en ny indgangsvinkel til undervisningen, han anvender en fløjte, der giver ham en oplevelse af at han kontrol over timen. Det overskud Frederik oplever i undervisningen af pigerne er medvirkende til at han begynder at lave vejrmøller, armstræk eller mavebøjninger. Han anvender det som en form for "belønning" når pigerne i skudøvelserne enten udfører øvelsen rigtigt, eller scorer på ham, det er specielt i forhold til fire af pigerne at han udviser denne adfærd, hvilket kunne give anledning til at formode at han forsøger at imponere samme som et

¹³⁷ Mysterud, 2003, s. 722

led i parringsadfærden. Pigerne reagerer med en forøget motivationen. Det afstedkommer også en øget støtte internt hos pigerne, i den "kamp" for at udføre øvelsen rigtigt eller score på Frederik. Ud fra et interseksuelt konkurrence syn vil situationen, hvor Frederik via sine vejrmøller, armstræk og mavebøjninger udviser god fitness, hvilket gør han appellere til den seksuelle selektion.¹³⁸ Han viser hermed at han er i besiddelse af nogle genetiske kvaliteter. En af pigerne ytre, at hun mener at det hjalp at Frederik var mere medlevende, og det gjorde undervisningen mere interessant, hun sagde følgende: *"De lavede nærmest det sammen, men hver gang vi f.eks. lavede et mål, så lavede han en vejrmølle eller et andet. Så fik man mere lyst til at lave det fordi han var god, og der var mere ro da Frederik talte."*¹³⁹

I drengegruppen med Jonas som den ledende figur, ses en reaktion i forhold til at kønnet af underviser ændre sig. Den intraseksuelle konkurrence får et andet element, da Nanna skal undervise. I starten af timen er der en gruppe drenge, som stiller spørgsmåltegn ved hendes kunnen. Dette afstedkommer at Jonas sætter sig igennem på en helt anden måde end da Frederik var underviser. Jonas begynder at fortælle den resterne gruppe at de skal holde boldene i ro, og flere gange spørger han, Nanna om hun har brug for hjælp med tingene. Jonas udviser interesse i Nannas velbefindende og viser en empatisk side.¹⁴⁰ Efterfølgende i samtalen med nogle af drengene forklarer de hvorfor deres indstilling er anderledes i forhold de to undervisningsgange: "Det gik godt fordi folk tog mere Nanna seriøs, end da vi havde Frederik" og "Hun gjorde det godt, også fordi hun spillede mere med når vi trænede. Jeg kunne bedre lide det fordi så jeg hvordan man skulle gøre". De to drenge påtaler begge to ting, som de selv via den intraseksuelle konkurrence viste overfor Nanna. Jonas var god til at "sætte de andre på plads" og Thomas, spurgte om hun vil vise, hvordan de skulle gøre det, så alle forstod det. Hvor Jonas og til dels Thomas, var meget aggressive og prøvede at udfordre under Frederiks undervisning, hvor de nu tydeligt er interesseret i den interseksuelle konkurrence, der forekommer i det både Jonas og Thomas virkelig sender mange signaler, der viser de har en hvis autoritet og status i gruppen.

¹³⁸ Kennair, 2005, s. 209

¹³⁹ Se bilag 3

¹⁴⁰ Kennair, 2005, s. 142

Noget der er værd at bemærke i observationer, er Frederik og Nanna der har en samtale om, hvordan det er gået. Samtalen får Frederik til at lyse op, hvorefter han siger: *"De hører sgu efter og gør som jeg siger"*¹⁴¹ dette er umiddelbart en indikation af at Frederik ikke selv havde oplevelsen af at han blev hørt, da han underviste drengene. Nanna medgiver at der var en forbedring i forhold til, da hun underviste pigerne. Hun havde en oplevelse af at drengene var mere opmærksomme og have flere ambitioner i undervisningen. Nanna ytre samtidig at hun er glad for at være sammen med drengene, fordi hun mener at pigerne er alt for forsigtige og ikke tør at skyde. Nanna medgiver at når de i idræt beskæftiger sig med emner indenfor fagområdet boldbasis, oplever hun sig mere som en af "drengene" end pigerne. Der er forekommet en ændring i sportens verden ifølge Carsten Storm,¹⁴² han nævner at de traditionelle kønsmønstre og det enkelte individ i højere grad får lov til at leve sine følelser ud.¹⁴³ Følelserne i idrætsundervisningen kan af idrætslæreren anvendes i forbindelse med at få et bedre sammenhold.

I artiklen fra Berlingske har Dannemand påpeget at i idræt aflæser udøveren sig selv og andre mennesker.¹⁴⁴ Som et eksempel på dette kommer han med et eksempel omkring pauseaktivitet på et kursus, hvor de spiller bordtennis med en kollega, dette er medvirkende til at kollegaerne kender hinanden ti gange bedre, end hvis man bare har siddet sammen overfor hinanden i ti timer ved et konferencebord.¹⁴⁵ Disse følelser som er til stede i idrætsundervisningen, kan give idrætslæreren en mulighed for at udvikle eleverne. Som nævnt tidligere i opgaven var idrætsfagets mål at pigerne i starten af fagets eksistens skulle opdrages til at være "rigtige piger", hvor pigerne var meget forsigtige, dette er ikke så aktuelt mere og det medfører at piger også deltager mere aktivt i timerne.¹⁴⁶ Med dette bliver det mere aktuelt at have fokus på kønsstigmatiseringen som idrætslærer.

¹⁴¹ Bilag 2

¹⁴² Storm, 2013, s. 221

¹⁴³ Storm, 2013, s. 221

¹⁴⁴ Dannemand, 2008

¹⁴⁵ Dannemand, 2008

¹⁴⁶ Storm, 2013, s. 222

Afrunding

Fra et evolutionspsykologisk perspektiv har den inter- og intraseksuelle konkurrence indflydelse på, hvordan forholdet mellem de indblandede aktører ændres. Med fokus på de to moduler, hvor kønnet på underviseren ændres, påvirkes interaktionen i gruppen. Ændringerne der viser sig i elevernes adfærd, kan relateres til seksuel selektion og den inter- og intraseksuelle konkurrence. Denne konkurrence, vil formentlig altid være til stede. *"Ser vi et eksempel fra hverdagslivet, vil en observation af mænd på en strand vise, at de automatisk skyder brystet frem og trækker maven ind når de går forbi en pige, de finder attraktiv"*¹⁴⁷ Dette eksempel viser med al tydelighed, hvordan vi stadig gør os til for hinanden, hvilket højst sandsynligt aldrig vil ændre sig. Som underviser kan overvejelser omkring gruppedannelse, være hensigtsmæssig i forhold til udbyttet af undervisningen, hvis den inter- og intraseksuelle konkurrence kan holdes på et minimum, så undervisningen ikke påvirkes for meget af elever, der skal vise sig i forhold til de andre. Drengegrupperne var så præget af Jonas' status, hvilket medførte at praksisfællesskabet ikke fungerede. Hans adfærd ændrede sig, da Nanna overtog undervisningen, hvilket medførte en større fokus på fællesskabet og undervisningen. Der var manglende gensidigt engagement fra drengene. De negative og hånlige kommentarer satte sine spor, eksempelvis påvirkede det nogle af drengenes lyst til at forsøge at udfører de teknisk/taktiske elementer korrekt.

Pigernes praksisfællesskab fungerede nogenlunde, da de var fint engageret i undervisningen. Det gav dog ny energi, da Frederik kom og flere af pigerne fandt motivation i forbindelse med hans vejrmøller osv. Der var en del legitim perifere deltager, der hvis praksisfællesskabet ikke kommer til at ændre sig, vil få svært ved at opnå en tiltro til egne evner. Dette skyldtes at forhandlingsprocessen ikke var intakt. Der er samtidig flere elever, der havde ønsket kønsintegreret grupper, da der manglede egenskaber i gruppen. Nogle af egenskaber kunne elever fra modsatte køn medbringe i gruppen. Til slut er det værd at bemærke at en af eleverne siger, at han synes man skal tage gå til håndbold i en forening, hvis man har et ønske om at konkurrere.

¹⁴⁷ Storm, 2013, s. 221

Metodekritik

Metodevalget i dette bachelorprojekts indsamling af empiri er kvalitativ metode i form af interview og observationer. Rollen som observant bliver uden deltagelse observant, dette bliver valgt ud fra den betragtning, at en tilstedeværelse i situationer vil kunne påvirke resultatet.

I Kvales interviewundersøgelse afhænger videnskabeligheden af *verificering*, der indeholder tre punkter.¹⁴⁸ Generaliserbarhed, reliabilitet og validitet af resultaterne.¹⁴⁹ Den indsamlede data vil blive vurderet ud fra foranstående.

Generaliserbarhed

I sin bog "InterView" opererer Kvale med tre former for generaliserbarhed, den der anvendes i metodekritikken er analytisk generalisering. Dette punkt indeholder en velovervejet bedømmelse af, i hvilken grad resultaterne fra undersøgelsen kan være vejledende for, hvad der kan ske i en anden situation.¹⁵⁰

I den indsamlede empiri, forekommer der kun interview med 8 elever, som skal understøtte de observationer, der er foretaget. Dette er medvirkende til at generalisering ikke er mulig, da resultaterne ikke er repræsentative i forhold til resten af klassen eller en anden klasse på skolen eller et andet sted i landet. Empirien er ikke repræsentativ for den generelle opfattelse af køn i idræt.

Reliabiliteten

Interviewene er forskningsinterviews, hvor formålet er at få en beskrivelse af den interviewedes livsverden, for på den baggrund at foretage en fortolkning af fænomenet – køn i idrætsundervisningen.¹⁵¹

Spørgsmålene der danner grundlag for interviewene, er ikke blevet testet før anvendelse, hvilket resulterer i at enkelte spørgsmål er lukkede. Interviewguiden ender med at blive redigeret under interviewene, så de kan ikke anvendes til en komparativ metode som først var antaget, da der bliver stillet forskellige spørgsmål til informanterne.

¹⁴⁸ Kvale, 1997, s. 95

¹⁴⁹ Kvale, 1997, s. 95

¹⁵⁰ Kvale, 1997, s. 228

¹⁵¹ Kvale, 1997, s. 41

Opsummerende kan det konkluderes at disse interview og observationer, vil kunne gentages, og vil kunne medføre et andet resultat end det der kom ud af det første gang. Dette fordi der kan være ændringer i forhold til køn, skole, by og alder.

Validitet

Empirien er indsamlet i sammen klasse, dvs. Den indsamlede empiri er ikke repræsentativ, hvis den skal være det er det nødvendigt at forskellige aldersgrupper, skoler, køn og byer er repræsenteret i stikprøven. Derfor er empirien ikke generaliserbar eller reliabel . Havde interviewene været afprøvet før brug, kunne det have givet en ekstra dimension til både reliabiliteten og validiteten, hvilket havde forøget kvaliteten af empiri. Anvendelse af en kvantitative metode som supplement til den kvalitative, hvor flere forskellige elever var blevet spurgt, kunne have givet bedre mulighed for at generalisere. Det er muligt på baggrund af den foreliggende analyse at opstille hypoteser, og afprøve disse i en kvantitativ analyse for på den baggrund at konkludere generelt. Sammenlignet med en rapport som SPIF-rapport, belyser den et emne ved brug af kvalitative og kvantitative metode, som belyser et givent emne og er både generaliserbar, reliabilit og validt.

Diskussion

I analysen fastslås det, at relationerne imellem eleverne har betydning for udbyttet af idrætsundervisningen og de dominerende elever i klassen påvirker forløbet. Dette faktum vil have betydning for planlægningen af undervisningen i idræt i fremtiden, idet relationerne imellem eleverne skal fastlægges og indtænkes i didaktikken.

Det essentielle i forhold til analysen er at være klar over de to teoriers forskellige syn på individet. Situeret læring tager udgangspunkt i elevernes personligheder og ser skolen som medskaber af elevernes identitet, så de på sigt bliver agenter i eget liv. Evolutionspsykologi tager udgangspunkt i at kønsidentiteten med heraf følgende indflydelse på personens adfærd er bestemt af det biologiske køn og er dermed uforanderlige. Hvis man som idrætslærer inddrager disse teorier i undervisningen, vil det give en ny og alternativ tilgang til idrætsundervisningen. Det nævnes i analysen, at Jonas' adfærd i forhold til gruppen er anledes alt afhængig af hvilket køn

underviseren har, hvorfor det kan være relevant at overveje at inddrage elever af det andet køn med henblik på at ændre rollerne i en gruppe.

Kan Situeret Læring og Evolutionspsykologi gøre en forskel i idrætsundervisningen?

I forbindelse med alle praktikkerne på læreruddannelsen, har jeg oplevet den udfordrende overbevisning, at piger og drenge fungerer bedst i adskilt undervisningen. En af begrundelserne for dette er at pigerne ikke kan udfolde sig, hvis de er sammen med de drenge, der fylder meget af rummet. Men denne tendens med de "stille piger" er ifølge Carsten Storm ikke i så høj grad aktuel som før i tiden.¹⁵² Og det mener jeg de foreliggende resultater bekræfter. Dette er en væsentlig pointe at tænke ind i fremtidig idrætsundervisning. Fælles Mål fastslår at eleverne skal interagere i et forpligtende fællesskab, samt idrættens kultur og værdier samt kroppens muligheder er i centrum.¹⁵³ Ændringerne i målsætningen for idrætsfaget gør at grupper og identiteter kan tænkes anerkendes.

Observationerne giver mig som kommende idrætslærer et indblik i, hvordan en dreng, der anses for at være et forstyrrende element, inddrages i en gruppe på en måde så hans adfærd ændrer sig, hvorved gruppen og han opnår den bedst mulige læring. Det er lærerens opgave i forhold til situeret læring, at styre undervisningen således at eleverne, inklusiv Jonas, kan udvikle sig bedst muligt i et praksisfællesskab.¹⁵⁴ Samspillet mellem evolutionspsykologi og situeret læring, kan give læreren nogle værktøjer der fremmer dennes muligheder for at arbejde målrettet og bevidst mod dette mål. Grundlæggende arbejdes der ud fra situeret læring, da eleverne skal have forståelse for at indgå i et fællesskab. I takt med at den inter- og intraseksuelle konkurrence i idræt er tydeligere end i de andre, kan dette være medvirkende til man som lærer ser, hvordan eleverne interagerer med hinanden, indbyrdes i det enkelte køn og mellem kønnene. For at imødekomme elevernes individuelle behov, kan Susanne V. Knudsens forståelse af at vi kan arbejde med flere køn i skolen bruges, da dette giver en ny forståelse af gruppedynamik, hvor der er fokus på, hvilket fællesskab eleverne fungerer bedst i. Hvis et praksisfællesskab ikke er optimalt fungerende i forhold til

¹⁵² Storm, 2013, s. 222

¹⁵³ UVM, 2009, s. 9

¹⁵⁴ Lave, 2003, s. 25

elevernes læring, er det lærerens opgave at få eleven til at indgå i et fællesskab, hvor denne læring eksisterer. Derfor kan det for lærerne være en god løsning at vide, hvorvidt eleverne fungerer bedst i hetero- eller homoseksuelle fællesskaber. Evolutionspsykologien giver os mulighed for at forstå årsagerne til at drengene fylder mere i et rum og dette kan med få ændringer i undervisningen være en god kilde til at få gang i en aktiv undervisning.

Didaktisk

Det didaktiske i forhold til forløbet havde rigtig mange mangler, når der tages udgangspunkt i Anders Hallings teambold. Frederik og Nanna, der stod for forløbet, fortalte at de hver torsdag satte sig og planlagde undervisningen alene uden hjælp fra de tilknyttede idrætslærere. Dette er et tydeligt indblik i at idrætsundervisningen ikke var planlagt tilstrækkeligt. Når en lærer giver elever ansvar for udførelsen af undervisningen, er det i min optik som idrætslærer et krav at læreren er med til at forme og planlægge forløbet.

Anders Hallings didaktiske model, der indeholder de fire dimensioner er ikke at finde i forløbet, der er hovedsageligt fokus på udførelse af meget svære tekniske øvelser, hvor de i forløbet blev introduceret til opspil og angrebsåbninger. Introduktionen til de grundlæggende ting ved kaospillet håndbold udebliver, hvilket er medvirkende til at mange af eleverne mangler forståelse for flere aspekter af spillet. Den manglende regression såvel som progression, gjorde at forløbet blev meget stift. Forløbet igennem blev anvendt de samme øvelser, som gangen før. Forløbet kunne med hjælp fra øvelsesgeneratoren, og mere fokus på leg, iscenesættelse og kamp have bidraget til større læring og til målrettet træning på baggrund af den enkeltes niveau.

Konklusion

Det teoretiske udgangspunkt var på den ene side en formodning om at det biologiske køn har en indflydelse på den adfærd elever udviser jævnfør evolutionspsykologien. På den anden side er der en formodning, om at dannelsen af kønsidentiteten med heraf følgende adfærd sker på baggrund af de oplevelser af positiv eller negativ feedback, eleven har fået igennem deres relationer i et praksisfællesskab. Begge dele kan

forsvares med den indsamlede empiri. Drengene udviser en intraseksuel konkurrence, når de observeres i en kønshomogen gruppe, hvilket bekræfter evolutionspsykologien i formodningen om at drenge vil konkurrere om rangorden. Det er tankevækkende, at der i det tilfælde, hvor en elev der ikke har høj status almindeligvis udnævnes til underviser, kan observeres en gruppedynamisk modstand iværksat af den stærkeste dreng og støttet af både elever og lærer. Samtidig ses også drenge, der skiller sig ud fra konkurrencen om rangorden denne adfærd kan forklares med Susanne V. Knudsens fler-køns teori i analysen blev påvist: legekøn. Andre køn var også tilstede, men det ligger udenfor den foreliggende opgaves målsætning at gå mere i dybden med samme. Det kan konstateres at det ikke lykkes at skabe et praksisfællesskab på grund af at undervisningen domineres af Jonas` forsøg på at sabotere Frederiks rolle.

Den homogene pigegruppe, hvor eleven der underviser er en pige, udviser ligeledes adfærd der kan bekræfte evolutionspsykologien, idet de ikke konkurrerer, men udviser en adfærd, der bekræfter gruppetilhørsforholdet. I denne gruppe kan også identificeres kønsadfærd, der kan beskrives med Susanne V. Knudsens fler-køns teori, eksempelvis dreng-pige køn, legekøn. Som i drengegruppen observeres flere køn, men det er udenfor opgavens problemstilling at belyse dette, men kan danne grundlag for yderligere analyser. I pigegruppen etableres et praksisfællesskab men med et lavt gensidigt engagement.

Begge grupper reagerer på ændring af underviserens køn. I drengegruppen støtter den stærkeste dreng og hans sekundant op om den nye underviser, hvilket formentligt skyldes at de bejler til hende. De øvrige drenge fortsætter i udgangspunktet med den opportunistiske adfærd, de havde grundlagt i den køns homogene gruppe, men det sætter den stærkeste dreng og hans sekundant en øjeblikkelig stopper for. Praksisfællesskabet etableres i denne situation idet Jonas` bruger sin position positivt idet han imponerer ved at støtte underviseren, hvilket virker positivt på det gensidige engagement. Undervisningen blev taget mere seriøst og drengene opnåede en teknisk og taktisk forbedring, i det de ikke gik mod teamet, men i forhøjet grad indgik som et team.

Pigegruppen reagerer også på underviserens ændrede køn, reaktionen optræder i forbindelse med at underviserne viser sin fysiske formåen. Pigerne reagerer med øget motivation, det er interessant at alle pigerne reagerer på trods af at underviseren har koncentreret sin rosende adfærd om fire forskellige piger på holdet. Der kan således konstateres at der sker en forøgelse af den inter- og intraseksuel konkurrence og herigennem forøges det gensidige engagement.

Kønnet har således en indflydelse på den adfærd eleverne udviser men det er for simpelt at forklare denne forskel udelukkende på baggrund af evolutionspsykologien. Der er adfærd som falder udenfor, og dermed et det sandsynligt at to-kønnetheden er i opbrud. Samtidig har kønnet en væsentlig påvirkning af adfærden når kønnene blandes og en positiv effekt på motivation, engagement og udbyttet af undervisningen. Den foreliggende empiri er indsamlet med variation i en faktor nemlig underviserens køn, hvorledes en variation i flere faktorer påvirker undervisningen, er det derfor ikke muligt at konkludere på. Efter at have konstateret at kønssammensætningen har betydning for praksisfællesskabet er det oplagt at inkludere denne viden i planlægning af idrætsdidaktikken.

Den kønsadfærd, der er observeret i empirien, kan anvendes i undervisning indenfor fagområdet boldspil med udgangspunkt i Anders Hallings boldspilsfamilier, da disse kræver forskellige kompetencer fra en elevgruppe indenfor de forskellige familier. I kaospil som håndbold er indenunder, er der en mere avanceret kommunikation og interaktion med hinanden, dette kræver et velfungerende fællesskab, for at eleverne kan udvikle de ønskede kompetencer. Her kan kønsadfærden have en gavnlig effekt på undervisning, da det er med til at man som lærer kan skabe nogle praksisfællesskaber, der giver mulighed for at opnå gensidigt engagement, fælles virksomhed og fælles repertoire.

Perspektivering

I bachelorprojektet er der stiftet bekendtskab med evolutionspsykologi og situeret læring i forhold til idrætsfaget. Situeret læring er bredt anvendt indenfor teori omkring

idrætsfaget. Det er ikke tilfældet med evolutionspsykologi, hvilket man kan undre sig over, da det interessante ved evolutionspsykologien er, at menneskets grundlæggende natur bliver beskrevet. Idræt er et fag, hvor eleverne nemt, og uden at tænke over det, udtrykker deres følelser. Evolutionspsykologien kan anvendes som en legal grund for at juble, græde og konkurrere. I arbejdet med køn i idrætsundervisningen, er det specielt inter- og intraseksuel konkurrence og Susanne V. Knudsen forskellige køn, der har givet mig værktøjer til videre arbejde i praksis. Projektet udviser et nyt fokus på kønnet i idræt, og vil indenfor fagområdet boldspil, udfordre den gængse holdning til, at drenge og piger skal have idræt hver for sig. Det videre arbejde kunne resultere i et nuanceret blik på kønnet, så elever undgår at blive stigmatiseret i forhold til deres køn. Det kunne ydermere være interessant, at undersøge flere skoler for at understrege eller afkræfte projektets konklusion.

Litteraturliste

Bøger:

- Bendixen, Carsten & Fischer Henrik: *Psykologi i skolen – hvad virker?*, 1.udg. Hans Reitzel Forlag 2011
- Halling, Anders: *Bolden i spil*. 2. Udg. Syddansk Universitetsforlag 2011
- Helge, Jørn Wulff & Helge, Eva Wulff: *Idrættens træningslære*, 2. Udg. Aacademica 2009
- Kennair, Leif Edward Ottesen: *Evolutionpsykologi*, 1. Udg. Akademisk Forlag 2005
- Kirk, Ane. H, mfl: *Åbne og lukkede døre*, 1. Udg. Frydenlund 2010
- Knudsen, Susanne. V: *Køn i kulturen*, 1. Udg. Frydenlund 2010
- Knudsen, Susanne. V: *Køn i skole*, 1. Udg. Frydenlund 2011
- Kvale, Steinar: *InterView*, 1. Udg. Hans Reitzels Forlag
- Køppe, Simo & Dammeyer: *Personlighedspsykologi*, 1. Udg. Hans Reitzel Forlag 2014
- Lave, Jean & Etienne Wenger: *Situeret læring*. 1. Udg. Hans Reitzel 2003
- Mysterud, Iver: *Mennesket og moderne evulusjonsteori*, 1. Udg. Gyldendal Norsk Forlag 2003
- Rønholt, Helle & Birger Peitersen: *Idrætsundervisning – En grundbog i idrætsdidaktik*. 1. udg. Museum Yusculanums Forlag, 2008.
- Storm, Carsten: *Den gode idrætslærer*. 1. Udg. Hans Reitzels Forlag 2013
- Stelter, Reinhard: *Coaching*. 1. Udg. Dansk Psykologisk Forlag A/S 2012
- Thagaard, Tove: *Systematik og indlevelse – en indføring i kvalitativ metode*, 1.udg. Akademisk Forlag 2003
- Veik, Susanne: *Socialkonstruktionisme*, 1. Udg. Frydenlund 2008
- Workman, Lance & Will Reader: *Evolutionary Psychology*. 1. Udg. Cambridge University Press 2014
- Wenger, Etienne: *Praksisfællesskaber*. 1. Udg. Hans Reitzel 2004

Rapporter og hæfter

- DBU: *Aldersrelateret træning – forsvarlig og målrettet træning af børn og unge*
http://www.dbu.dk/boern_og_unge/bornefodbold/~/_media/Files/DBU_Broendby/bu/aldersrelateret_traening_2008_ny.pdf - besøgt d. 12.03.2014
- Kvalitative og kvantitative forskningsmetoder - ligheder og forskjeller.

Udgivet af Den nasjanale forskningsetiske komiteene.

<https://www.etikkom.no/Forskningsetikk/Etiske-retningslinjer/Medisin-og-helse/Kvalitativ-forskning/1-Kvalitative-og-kvantitative-forskningsmetoder--likheter-og-forskjeller/> - Besøgt d. 24.04.2014

Munk Mette & Von Seelen, Jesper: Status på idrætsfaget 2011 (SPIF-11). Webudgave, Kosmos, 2012

<http://idrætifolkeskolen.dk/rapporter> besøgt 15.4.2014

Team Danmark - Aldersrelateret træning – Internetadresse:

http://www.teamdanmark.dk/Fokusomrader/Talentudvikling/Artikler/Aldersrelateret_traening.aspx - Besøgt 15.4.2014

Undervisningsministeriet: Fælles Mål 2009 – idræt - Faghæfte 6, 2009

Artikler:

Knudsen, Susanne V.: *Flere køn i folkeskolen*. I: Kilden, 22.12.2004, s. f-3.

<http://kilden.forskningsradet.no/c35640/artikkel/vis.html?tid=18377> Besøgt d. 14.03.2014

Dannemand, Henrik : *Vejen til de store følelser*. I: Berlingske, 21.11.2008.

<http://www.b.dk/livsstil/vejen-til-de-store-foelelser> Besøgt d. 23.04.2014.

Internetsider:

Evolution.dk – internetadresse:

<http://www.evolution.dk/evolution/biologisk-evolution/naturlig-seleksion/seksuel-seleksion/> - Besøgt 13.4.2014

Idrætsfolkeskolen.dk - Internetadresse:

http://idrætifolkeskolen.dk/User_files/9ce9efc78459905c516c2f4bbd4462c3.pdf -

Besøgt 12.4.2014

Resopti.dk: Lave og Wenger. Udgivet af Resopti. Internetadresse:

<http://www.resopti.dk/Lave-og-Wenger> - Besøgt d. 2.5.2014

Sundhed.dk: Pubertet. Udgivet af Sundhed.dk. Internetadresse:

<https://www.sundhed.dk/borger/sygdomme-a-aa/boern/sygdomme/vaekst-og-udvikling/pubertet/> - Besøgt d. 12.04.2014

von Seelen, Jesper (2013). Introduktion til forskning i idræt i folkeskolen:

http://idrætifolkeskolen.dk/User_files/9adb40806a8d9531c437a243292995ee.pdf

den 12.03.2014

Bilag

Bilag 1

Observationer 1. modul

Opvarmning Basisbold:

Frederik sætter spillet i gang og hurtigt er der et par af drengene, der sætter spørgsmålstejn. Under opvarmningen er pigerne hurtige til at komme i gang, hvorimod det kræver lidt ekstra tid for drengene. Lukas siger under opvarmning "ja, skal vi lege" og dette medfører en masse hånlige kommentarer fra de andre elever. Hvilket gør at Lukas på en måde bliver usikker. I starten af timen går Jonas rundt og siger: "Jeg kan ikke tage det her seriøst" og "Jeg gider ikke det her". Dette har indflydelse på resten af gruppen. Intensiteten falder efter han har sagt det. Under grænsefange bliver Jonas fanget, men han vil ikke tage del i at fange de andre. Dette gør en af de andre drenge, men dette blive påpeget af de andre, hvilket gør han går i gang igen.

Generelt er pigerne og drengens boldforståelse og spilforståelse lige gode, men der er mangler i forhold til de basale boldbasisegenskaber.

På en af drengebanerne sætter alphahannerne i klassen sig hurtigt igennem og siger højt at han ikke kan tage det her seriøst.

Den midterste banen er der et mix hold, hvor at spillet fungerer rigtig godt, og det er godt for alle med de simple regler i Basisbold.

Pigerne er efter 3 minutter under opvarmningen ved at miste engagementet og er begyndt at tale om regler.

Selve undervisningen: Frederik underviser drenge og Nanna pigerne.

Pigerne og drengene bliver delt op i køn.

Det skinner tydeligt igennem at hos drenge, at Frederik ikke er så højt oppe i hierarkiet, da de sætter spørgsmålstejn ved hans øvelser og instrukser.

Hos pigerne derimod er der stor forskel, da Nanna er en af pigerne der er meget vellidt og hun sætter hurtigt en øvelse i gang.

Anders underviser drengene

Øvelse:

Drengene starter med en øvelse, hvor der de skal afslutte fra fløjen.

Ulrik er gentagende gange nød til at sætte sig igennem overfor de drenge, der skaber meget støj.

Når Jonas siger "hold lige kæft" er alle drengene stille, hvilket kun sker efter Ulrik har sagt det.

Der er i takt med at drengene får lov til at lave sjovere ting som skud blevet mere fokus på øvelserne. Der forekommer og lidt hån, når der ikke bliver scoret. Dette sker ikke hos pigerne, hvor der ikke er så stort fokus på at score, men nok mere at komme igennem til skud for nogle af pigerne.

Det et flere gange sket at Thomas har råber "tag jer nu sammen!" og en af drengene Abdi siger "Hvor er du dårlig!", til Lukas, der prøver at lave sjov med de andre. *"Lukas, hvorfor skal du altid ødelægge det for os, når vi har idræt?"*

Ulrik bliver nød til at træde ind og bede dem tale pænt til hinanden og det ikke kun Jonas, men dem alle sammen. Jonas råber og skriger af de andre når de brænder, og er flere gange henne og fortælle hvordan øvelsen skal udføres

Drengene er efter målmanden og buher, hvis skuddet ikke bliver taget af målmanden.

Øvelse:

Drengene fortsætter med en forsvar/angrebs øvelse 3 v 3. Der går hurtig meget useriøst spil i det, da ikke har spilforståelsen og teknikken til spillet. Der er et par stykker der har en god spilforståelse, som får rigtig meget ud af det. De andre har f,eks, problemer med at dribble hvilket gør spillet besværligt. Det er en øvelse, hvor det svært i takt med opdækning og skridt bliver medtaget.

Øvelse:

Fortsætter med de spilorienterede øvelser. Nu går de frem til at spille 4v4, men de bliver ikke introduceret for nogle regler af særlig art. Frederik bliver nød til at få hjælp til at få lyd hos drengene af Ulrik.

Det er gået hen og blevet et spil, hvor der ikke er fokus på teknikken.

Mange af drengene forstår ikke hvorfor de gør som de gør.

Det er altså Spil for spillets skyld --> ingen tekniske basisteknikker. Samtidig med at flere af drengene ikke bliver indvilliget i diskussioner omkring, hvem der skal spille hvilken position.

Nanna og piger

Pigerne laver forskellige afleveringsøvelser, men der er lange køer til øvelserne, hvilket er medvirkende til en del uro.

Stå op og sidde ned og kaste bolden.

Generelt er alle pigerne godt i gang og arbejder meget fint efter, hvad der niveau tillader. Dette er efter en rodet start med lange køer.

Øvelse:

Pigerne går videre til samme fløj afslutning som drengene, men udvider den og kører over backs, straffe osv. Her går der hurtigt snak i det i stedet for håndbold.

Samtidig prøver Emma at lave et skud, der ikke er som øvelsen fokus var. Dette medfører at nogle af pigerne siger: *"Du er altid så useriøs Emma, hvorfor skal du være så fjollet?"*

Øvelse:

Pigerne går videre til kropsfinter. Hvor der fokus på maks 3 skridt.

De piger, der normalt er dansere har en god forståelse for flow i bevægelsen forbi forsvarsspilleren og de tre skridt. De er gode til at prøve at forklare de andre tingene.

Øvelse:

Pigerne øver straffekast m fokus på foden og armens positioner. Spredte ben modsat fod og arm i straffet.

Meget ventetid, men i takt med Frejas status er der en fokus, der er meget fascinerende.

Nanna er god til at tilgodese de ikke så stærke elever med at give dem "speciel" regler. I stafetten kom det til udtryk da Sofie er lidt bagud og Nanna siger "du tager bare en kolbøtte mere også er du færdig" her var Sofie kun nået halvvejs.

Generelt :

Det er tydeligt at se at Nanna er øverst i hierarkiet hos pigerne, da de andre piger lytter til hvad hun siger. De bliver flere gange rettet i det tekniske, hvor de lytter og prøver at efterkomme det Nanna siger.

Bilag 2

Observationer – 2 modul

Opvarmning: Stjæle bolde fra midten med 8. Hold.

Alle modtog opvarmningen, som en sjov leg. Der var dog nogle (Jonas, Thomas, Abdi og Simon), der ikke kunne holde reglerne – alle der har en stor vindermentalitet.

Alle hepper og hjælper hinanden i en meget god tone. Der er også en god stemning holdene indbyrdes.

I dag foregår undervisningen anderledes end sidste, da Frederik underviser pigerne og Nanna underviser drengene.

Drengene går automatisk i gang med at spille, da de kommer ned på deres halvdel af banen. Hvor pigerne samles i en gruppe og står og snakker.

Drengene m Nanna:

Der er en anderledes ro i dag, hvor det er Nanna, der underviser drengene. Specielt fra Thomas og Jonas, hvilket smitter af på de andre og de "retter" ind.

Jonas beder drengene om at holde bolden i ro (gjorde han ikke med Frederik, der satte han sig op i mod ham og satte spørgsmålstegn)

Øvelse:

Stafet med bolde og uden.

De går meget op i øvelserne, fordi de skal vinde!

Der er hurtigt forskellige bortforklaringer for, hvorfor de forskellige hold vandt.

Øvelse:

Skud på mål midt på banen og der er meget variation i niveauet hos drengene.

Thomas opsøger Nanna, for at spørge hende om hun ikke kan vise dem, hvordan de udfører øvelsen helt korrekt. Nanna virker til at blive glad over at han spørger og viser det i en rundkreds, hvor der er nogle, som griner, hvilket får ham til at sige "I skal lære det her, så vær nu stille og hør efter, hvad Nanna siger".

Øvelse:

3v3, samme øvelse som drengene lavede med Frederik sidste gang.

Drengene har en god spilforståelse, men tager mange flere skridt end tilladt.

Nanna coacher forsvaret i, hvordan de skal agere i modsætning til sidste gang.

Det resulterer i at forsvaret tager bedre fat og angrebet får svært ved at komme igennem.

Frederik og Nanna taler sammen:

Frederik siger til Nanna, med et kæmpe smil "de hører sgu efter"

Pigerne m. Frederik:

Pigerne står og snakker i dag, da Frederik skal sætte den første øvelse i gang. De virker meget uinteresserede i forhold til de andre gange med Nanna.

Frederik har en fløjte med, som giver en god ro, da han ikke ellers har den stærkeste stemme til at råbe op.

I takt med pigerne vænner sig til fløjten bliver det nemmere for Frederik at få ro til at forklare øvelserne.

Øvelse:

En stor firkant markeret med kegler → noget stikbold lignende

Pigerne går meget op i spillet.

Øvelse:

De laver en øvelse, fra fløjen, hvor de skal komme i fart og prøve at svæve ind i feltet og afslutte på mål.

Mange af pigerne begyndte at tage øvelsen mere seriøst, da Frederik viste, hvordan det skulle gøre i meget overbevisende stil.

Mange af pigerne begynder at forstå øvelse og det går godt, da flere for scoret uden at overtræde og der kommer en lille form for svæv.

Øves fra begge sider

Øvelse:

Pigerne øver fremdrift fra backs mod Frederik, hvor de skal lave en kropsfinte og skyde på mål. Hver gang de scorer laver han armstræk og når de ikke har scoret 4 gange i træk tager pigerne.

Nu sætter han krav til pigerne skal være stille "Næste gang i snakker får i 20 armbøjning "

Det armstræk har givet pigerne bold på tanden → og de sætter fokus på at fortælle hinanden, hvad de kan gøre anderledes i deres skud.

Øvelse:

Straffekonkurrence.

Deres lærer Julie bryder ind i undervisningen og sætter fokus på skudarm, modsat ben frem for at få kraft i deres skud.

Bilag 3

Interview

Hvordan synes du det gik med Nanna?

Jonas: Jeg synes det gik godt fordi folk tog mere Nanna seriøs, end da vi havde Frederik.

Hvorfor gjorde I det?

Jonas: Fordi Frederik er mere end ven og man skal normalt ikke være ven med træneren. Det er lidt nemmere at tage en seriøst man ikke kender sådan rigtigt godt.

Hvordan synes du det gik med Frederik?

Lukas: Han skulle have været mere det er det vi skal i stedet for at være sådan i kan enten gøre det eller det. Der var for mange valgmuligheder.

Jonas: Anders kunne sådan ikke rigtig få ro og vi tog det ikke så seriøst.

Emma: De lavede nærmest det sammen, men hver gang vi f.eks. lavede et mål, så lavede han en vejrmølle eller et andet. Så fik man mere lyst til at lave det fordi han var god, og der var mere ro da Frederik talte.

Hvad synes du om den måde grupperne var inddelt?

Jonas: Det fungerede ikke så godt, da man stod ved siden af nogle man rigtig godt kendte og de ville gerne lave sjov. Vi skulle være mere blandet.

Thomas: Jeg kan bedre lide at være sådan blandet, fordi så synes jeg det ikke kun bliver konkurrence, men hvis man bliver blandet er det også mere for sjov. Jeg vil gerne have niveauinddeling for at der kunne være sammenhæng i spillet, men blandet piger og drenge.

Lukas: Jeg kunne godt tænke mig det var mere piger og drenge sammen. Når vi kun er drenge sammen ender det næsten altid i konkurrence og det synes jeg ikke er særlig sjovt. Det vil give mere sådan fællesskabsfølelse, hvis vi det ikke var sådan konkurrence. Det kunne ligesom være sådan at vi støtter hinanden.

Får du noget ud af at være sammen med pigerne/drengene?

Jonas: Ja hvis det er niveauinddelt , jeg vil være samme med de piger jeg kan spille sammen med. Der er mange piger der er gode til bold.

Regina: Vi kan prøve noget forskelligt og vi kan få mere ud af det fordi at de forstår løb og boldspil. Jeg ville gerne have blandet gruppe, så længe jeg lærer mest muligt.

Hvordan ser du dig selv i klassens hierarki?

Thomas:

Jeg synes ikke rigtigt der er så meget magt. Der er mange der gerne vil have magten og være bedst til alt, f.eks. Jonas, Abdi og Philip. Det mærker jeg ved at de hele tiden vil have bolden og skælder ud, hvis det ikke er okay. Jeg synes det er irriterende fordi jeg bliver presset og det er ikke det jeg vil i idræt, der vil jeg gerne lærer andre ting end jeg er vant til.

Lukas:

Der er nogle der er sådan, vi laver de her hold. Og hvis det ikke bliver sådan er de sådan meget eej. Vi er tre grupper, hvor der er en gruppe, der meget gerne vil bestemme. Den store gruppe med tre drenge og næsten alle pigerne, der bestemmer og vi andre skal bare sådan lidt gøre, hvad de siger ellers bliver de måske lidt sure på os.

Nanna:

Øhhhm, lidt. Jeg ved ikke hvad jeg skal sige. Der er nogen der snakker meget, hvor andre er stille. Hvis jeg skal tage en, vil det nok være nogle af drengene, der larmer meget. Det er f.eks. Jonas og Abdi fordi de går mere op i det og gerne vil vise de er gode til det.

Regina:

Jeg ser mig selv som værende i midten. Jonas bestemmer rigtigt meget og er meget sådan, sådan hvis en får besked på at gøre noget gør han det. Han taler og fylder meget i idræt. Det er ikke særlig rart.

Emma:

Nej ikke sådan rigtigt, men der selvfølgelig nogen gange, hvor dem der er gode til det gør det. Men de hjælper mere end de råber af en.

Bertram:

Det er meget lige, men der er nogen der bestemmer mere end andre. Vi kan godt lide at sige sådan tunnel, hvis vi laver det eller åhhh, hvis vi laver en god finte.

Jonas: Jeg føler selv jeg bestemmer meget og det synes Jeg de andre tager godt i mod, hvis de utilfredse siger de det også. Men jeg lader andre komme til, hvis de tager initiativet.